

*Альбота С. М.,**кандидат філологічних наук, доцент,**доцент кафедри прикладної лінгвістики**Національного університету «Львівська політехніка»*

НАСЛІДКИ ВІЙНИ У СОЦІАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ REDDIT: ЛІНГВОСЕМАНТИЧНИЙ АСПЕКТ

Анотація. У статті розглянуто соціальну та мовну репрезентацію російсько-української війни та її наслідки для світової спільноти (як воєнні процеси загалом вплинули на суспільство). Джерелом цієї статті обрано соціальну мережу Reddit, у якій простежуємо найбільшу кількість коментарів до дописів про останні світові новини, що становить необхідні лінгвістичні дані. З цією метою опрацьовано рубрику Reddit War In Ukraine Megathread – стрічка новин про війну в Україні з великою кількістю коментарів користувачів різних груп населення. З метою прослідкувати динаміку військових дій і їхній вплив на світовому рівні, зокрема як це коментують користувачі в онлайн мережах, ретельно здійснено лінгвосемантичний аналіз різноманітних коментарів до дописів мережі Reddit. Лінгвістична інтерпретація кожного коментаря супроводжується виявленням імпліцитних та експліцитних лінгвістичних маркерів, що позначають текстові семантичні та психологічні особливості сприйняття війни. На основі лінгвосемантичного аналізу зазначеної лінгвістичної бази, узагальнено лінгвокогнітивні та соціолінгвістичні механізми сприйняття війни як негативного феномену, який призводить до світової розрухи та порушення психоемоційного стану суспільства. Результати лінгвосемантичного аналізу подано за семантичними групами позитивних емоцій, негативних емоцій та когнітивних процесів. Оновлену версію програмного забезпечення, необхідного для текстового аналізу коментарів у дописах соціальних мереж у 2022 році, LIWC-22, застосовано для точної оцінки лінгвістично проаналізованого матеріалу та представлення його у відповідний статистичний спосіб. За допомогою програмного застосування виділено ті самі семантичні групи, які отримано шляхом лінгвістичної інтерпретації. Однак програма автоматично виділяє категорії соціальних слів та особистого звернення, які ми не беремо до уваги, оскільки ми у своєму дослідженні сфокусовані на визначенні війни як поняття та те, що воно зумовлює. Здійснено порівняння лінгвістичних даних соціальної спільноти Reddit з іншими соціальними платформами. Перспективу дослідження вбачаємо у співставленні та порівнянні психолінгвістичного сприйняття війни та пандемії у соціальній платформі Reddit з поєднанням лінгвістичних досліджень, зокрема когнітивної лінгвістики, психолінгвістики і соціолінгвістики, з соціальними мережами.

Ключові слова: наслідки війни, лінгвосемантичний аналіз, лінгвістична інтерпретація, коментар, експліцитне значення, імпліцитне значення.

Постановка проблеми. Наш світ останнім часом потерпає від різноманітних хвороб і руйнувань, останні новини про війну в Україні стали найбільш болючою темою у соціальних мережах. Мова і культура, як правило, є основними соціаль-

ними феноменами. Оскільки мова відображає культурні аспекти, вона використовується для позначення культурних особливостей людини. Найпоширенішим є поняття мовної картини світу щодо таких джерел подання інформації, як почуття, інтелект і бажання, а також підходи до засобів їх цифрової мовної обробки [1, 2, 3, 4, 5]. Культуру можна розглядати як найвищий рівень репрезентації мови, тоді як текст є точкою взаємодії, перетину мовного та культурного рівнів. Для текстового наповнення найбільш вдалим вивченням є коментарі до дописів з новинами у соціальних мережах у розмовах в режимі реального часу і стратегій вирішення конфліктів [6]. Оскільки когнітивна лінгвістика, соціальна лінгвістика та психолінгвістика мають багато спільного з людською свідомістю та її когнітивними процесами разом із вираженням почуттів та емоцій у суспільстві, **мета** цієї статті полягає в тому, щоб розкрити соціальне та лінгвістичне уявлення про наслідки російсько-української війни на основі соціальної спільноти *Reddit*, розглядаючи її коментарі та застосовуючи до них лінгвосемантичний аналіз, зосереджуючи увагу на лінгвістичних маркерах, що ідентифікують психологічні та лінгвістичні особливості в межах лінгвістичного тлумачення та програмного застосування текстового аналізу *LIWC-22*.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Перш за все, слід зазначити, що ВІЙНУ зазвичай розглядають як концепт у концептуальній картині світу у лінгвістиці [7], що обґрунтовує його значимість і актуальність. Однак у цій роботі увага зосереджена на сприйнятті війни в усьому світі з увагою до невідомих користувачів соціальних мереж, що у різноманітне лінгвосемантичний аналіз матеріалу. Традиційно військова справа відігравала значну роль в англійському суспільстві [8]. На жаль, у світлі подій останніх місяців у нашій країні можна зробити висновок, що **актуальність** дослідження цього поняття не викликає сумнівів, оскільки соціальні мережі рясніють агресивними настроями в коментарях. Оскільки ми обрали соціальну мережу *Reddit* (<http://www.reddit.com>) – основу для лінгвістичного аналізу – вербальне розкриття наслідків війни висвітлено в Інтернет-дискурсі (обговорення в реальному часі проводяться в рубриці *Megathread* https://www.reddit.com/r/europe/comments/x4zvvt/war_in_ukraine_megathread_xlv/, вказуючи на різноманітні коментарі) та медійному дискурсі (дописи зі стрічкою новин про війну в Україні *Megathread*), а концепт ВІЙНА досліджували в лінгвістиці більшою мірою на основі публіцистичного та політичного дискурсів у когнітивному та лінгвокультурологічному аспектах [9]. Значення такого поняття є умовним, оскільки феномен війни сприймається свідомо по-різному. Для більшості людей війна асоціюється з примусом, втратою, руйнуванням і смертю [10]. У цій

статті ми досліджуємо соціальні коментарі у соцмережі *Reddit*, які розглядаємо як позитивні та негативні, а також окремі когнітивні процеси. Варто зазначити, що соціальна репрезентація війни передбачає не що інше, як негативне сприйняття, хоча ми аналізуємо семантику коментарів, і вони можуть трактуватися як позитивно з точки зору особистої оцінки військових успіхів, прогнозів чи бойової готовності, так і негативно – щодо невдач, жертв, несправедливості бойових дій тощо. Деякі коментарі викликають загострення конфлікту між користувачами, що створює напружену атмосферу в обговоренні. Такі ситуації спостерігаємо в численних відповідях на коментарі.

Стосовно когнітивних процесів ми стверджуємо, що висловлювання можуть мати як позитивну, так і негативну семантичну природу вираження, але вони повинні включати такі “процедури”, як переконання, споглядання, скарги тощо, процеси, що поєднують розумову роботу та особисту оцінку. Як наслідок, для лінгвістики важливим є дослідження специфіки вербалізації війни та її імплікацій, оскільки насамперед її осмислення національною свідомістю простежується через її мовне вираження [11, 12]. Навіть якщо в соціальних мережах *Reddit* ми не знаємо людей – онлайн користувачів – незалежно від того, чи вони здебільшого є іноземцями чи ні, – ми можемо простежити поширене у соціальних мережах сприйняття війни та її наслідки для усієї світової спільноти. Як зазначено вище, війна – це суспільно-політичне явище, яке має яскраве втілення в англійському образі світу, хоча останнім часом сучасна українська ситуація змінила мовну парадигму дослідження війни в соціальних мережах. Користувачі охоче обговорюють кожну свіжу новину про війну в Україні, збільшуючи обсяги коментарів та їх вивчення. З метою вербального розкриття особливостей репрезентації імплікацій війни, семантично аналізуючи коментарі щодо неї, ми намагаємося розкрити загальнокультурні сенси, поєднуючи їх із варіюванням сучасних цифрових спільнот.

Виклад матеріалу. Повертаючись до згаданих вище моментів, соціальна спільнота *Reddit* була обрана для лінгвістичного та семантичного текстового аналізу дописів та коментарів до них. Акцентовано увагу не лише на феномені війни в Україні, а й на її наслідках для світової спільноти.

Оскільки більшість попередніх робіт автора були присвячені суперечливим темам соціальних і мовних конфліктів, виявлення вірусів і емоцій, воєнні дії також вважаємо одними з останніх і чутливих новин, які варто вивчати. Було б доцільно розділити всі коментарі на категорії для коментарів, оскільки багато користувачів коментують різні стрічки новин, але оскільки рубрика *War in Ukraine Megathread* містить усі можливі твердження щодо поточної загрозливої ситуації, достатньо проаналізувати лише одну рубрику з великою кількістю коментарів. За допомогою програмного продукту результати аналізу порівнюємо із середньою сумою у відсотках для мови, притаманної соціальним мережам. Таким чином, порівнюємо соціальні коментарі *Reddit* з коментарями в інших поширених соціальних мережах, таких як *Twitter* або *Facebook*.

Застосовуємо лінгвосемантичний аналіз для того щоб виділити семантичні групи, ідентифікуючи їх тон висловлювання шляхом застосування лінгвістичних маркерів імпліцитності чи експліцитності (наведені в дужках після прикладів).

Позитивні емоції: *we only have to expect* (експліцитність надії на переговори та вирішення війни), *huge amount of ruined*

Russian armor in Belgorod (експліцитність перемоги у війні), *move without help, may it be a fixing base* (експліцитність виражена у “більше ніякої пропаганди війни”), *put up a large IED, keeps rounds on a carousel, waiting for launchers* (експліцитність бойових дій української армії), *survived in winter* (експліцитність здобутків у війні), *expectations for warm winter are higher* (експліцитність очікувань кращих умов під час війни). Ми відібрали усі дописи, які були доступні в день переходу за посиланням *Reddit* (зазначено вище), нарахувавши 457 коментарів щодо ствердних тверджень, що несуть позитивні емоції у сприйнятті користувачів. Ми констатуємо, що смислова природа наслідків війни в усьому світі виражається безсумнівно важкими наслідками, однак у виявлених особистих соціальних висловлюваннях ми спостерігаємо позитивний тон надії, бажання перемогти та ніколи не здаватися. Тут домінують лінгвістичні маркери експліцитності (частота вживання – 6 разів у межах наведених прикладів), оскільки висловлювання є зрозумілими без будь-яких прихованих смислів.

Негативні емоції: *expecting for west* (імпліцитність надії на допомогу, безпорадність), *unprofitable economic situation with stagnation scenarios* (експліцитність економічного занепаду), *for the last couple of years there is a decline in emigrants* (експліцитність нестабільності), *skilled employees relocating to greener areas* (експліцитність кадрових втрат), *nothing changed in partalcr; no russian development* (експліцитність необґрунтованих обіцянок, пропаганди опонента), *russian machinery failures caused broken process in most times* (експліцитність незахищеності техніки суперника, марних обіцянок), *russian machines are going too down in production and quality* (експліцитність необґрунтованих обіцянок, пропаганди опонента), *if Russia starts the same what did with previous countries then it will be a hell* (імпліцитність безпорадності), *seems like desperation* (імпліцитність безпорадності), *lots of soldiers died on our fields* (експліцитність втрат, жертв), *no perspective for the Russian houses without gas and those provided with wood* (експліцитність незворотних наслідків війни), *no posts here please to Russian propaganda* (експліцитність пропаганди опонента), *occupation of our territories by Russia is widely stated in media* (експліцитність пропаганди опонента), *Ukrainian originality has to exist instead of Russian* (експліцитність нав’язування та пропаганди опонента). Вибірка коментарів щодо обструктивних наслідків війни склала 693 випадки вживання. Очевидним фактом є те, що реальність війни неминуча і більшою чи меншою мірою торкнеться кожного. Переважають лінгвістичні маркери експліцитності (наведені вище приклади ілюструють 11 випадків виявлення), тоді як імпліцитності – лише 3 випадки. Це обґрунтовуємо тим, що онлайн користувачі сьогодні вільно висловлюють свою думку, імпліцитними можуть бути лише деякі твердження з переносним значенням. Лише погані “процеси” виявляємо за допомогою лінгвістичного аналізу, такі як економічний спад, нестача персоналу, військові втрати, а також втрати серед цивільного населення тощо. Однак найгірший і найбільш повторюване експліцитне значення допомогло виявити різкі дії опонента, заходи щодо нав’язування своєї пропаганди та спричинення знищення.

Когнітивні процеси: *Russia’s ever-changing outlay* (негативна тональність, імпліцитність тупикової ситуації, тривалості руйнування), *gas troubles will lead to economy’s destruction at a faster pace* (негативна тональність, експліцитність незво-

ротних наслідків війни, тривалості руйнування), *these people can let them lead the war* (негативна тональність, імпліцитність високопоставлених осіб, несправедливого ходу військових дій), *these people have power and money* (негативна тональність, експліцитність переваги суперника), *Putin has no relation to utilities* (негативна тональність, експліцитність неусвідомлення всієї загрози війни, нав'язування та пропаганди противника), *Europeans prefer inactive parliament* (негативна тональність, експліцитність неусвідомлення всієї загрози війни, нав'язування та пропаганди противника), *Is Russia still needed anywhere?* (негативна тональність, експліцитність відсутності необхідності опонента на світовій арені), *Russian war is peaceful in the whole world* (негативна тональність, експліцитність нав'язування та пропаганди противника), *promotion of Russian policies is inevitable* (негативна тональність, експліцитність нав'язування та пропаганди противника), *Putin's encompassing plans to skillfully get what was in his thoughts* (негативна тональність, імпліцитність нав'язування та пропаганди противника), *oh, these people have been working for Putin* (негативна тональність, експліцитність нав'язування та пропаганди противника), *recognition of Russian's culture and dominance is essential task* (негативна тональність, експліцитність нав'язування та пропаганди противника), *required for adapting to his mejeisty's regime* (негативна тональність, експліцитність нав'язування та пропаганди противника), *these skills are not involved into Russian's requirements* (негативна тональність, імпліцитність нав'язування та пропаганди противника), *their willingness to occupy more western Ukrainian territories but risks are to be mitigated* (негативна тональність, експліцитність пропаганди противника, тривалість руйнування), *predictons about Ukrainian weaknesses failed* (негативна тональність, експліцитність незворотних наслідків війни, неусвідомлення всієї загрози війни), *central heating problems prevailed in winter but Ukraine survived* (як позитивні, так і негативні тональності, експліцитність здобутків у війні, незважаючи на її незворотні наслідки). Найбільш обширне семантичне поле включає когнітивні процеси щодо наслідків війни, які обговорюються в коментарях до дописів соцмережі *Reddit* (995 випадків використання). Вони навмисно не скорочені, щоб продемонструвати бруталність і жорстокість усіх наведених вище тверджень. Незважаючи на те, що деякі з них стосуються позитивної тональності (1 випадок використання позитивної тональності та 2 випадки поєднання позитиву та негативу) і передають ствердну реакцію користувача, загальне розуміння соціальної репрезентації наслідків війни є жахливим. Це семантичне поле схоже на поле негативних емоцій, оскільки тут також найбільша кількість (17 випадків) експліцитних негативних висловлювань, хоча нараховано 5 імпліцитних негативних тверджень. Користувачі формують як когнітивну, так і соціальну картину світу безповоротних бойових дій, що розпалюють безглузді дискусії, сповнені військової необізнаності. Схоже до негативних емоцій, маємо справу з найбільш частим семантичним випадком експліцитного нав'язування (зазвичай вираженого у формі риторичних запитань, вигуків, переносного значення) та пропаганди опонента. На жаль, соціальні мережі переповнені агентами нашого ворога, які працюють над підбурюванням мирного населення, і спільнота *Reddit* не є винятком.

Усі три семантичні поля (позитивні емоції, негативні емоції та когнітивні процеси) були лінгвістично проаналі-

зовані та інтерпретовані. Результати статистично представлені за допомогою такого програмного текстового аналізу, як *Linguistic Inquiry and Word Count* (<https://www.liwc.app/demo-results/>). Текстова програма підтвердила наші результати, отримані за допомогою лінгвістичного аналізу, проведеного вручну. Акцентуємо на найбільшій кількості такого семантичного поля, як когнітивні процеси (12,33%), оскільки вони охоплювали найбільш обширні секції з коментарями у формі суперечливих діалогів про війну та її наслідки. Програма також засвідчила переважання висловлювань негативної тональності (2,22%) над позитивною (1,36%). Очевидним є сприйняття соціальної репрезентації наслідків війни як негативного людського досвіду та світової катастрофи. Ми не брали до уваги такі текстові поля *LIWC-22*, як *I-words* (я, я, мій) та *Social words*, оскільки акцент робився на глибинних сенсах людського психічного сприйняття війни в Україні та її впливу.

Оскільки програма текстового аналізу дозволяє автоматично визначити відсоток середнього арифметичного для особливостей мови соціальних мереж, нам вдалося порівняти результати статистичних даних. Виходячи з того факту, що програма не розрізняє чи текст є військовий чи поетичний, ми вбачаємо помилку у вибірці інших соціальних мереж, з якими програма порінює статистичні дані. Що стосується позитивної тональності (5.93%) інших мереж, то за таких військових обставин важко погодитися із семантикою позитиву (1.36%). Негативність (2.22%) зустрічається не так часто, як в інших соціальних спільнотах (2.34%), при однаковій кількості вибірки семантичних полів, а когнітивні процеси в нашому випадку (12.33%), перевищують інші соціальні мережі (8.86%), – різкі висловлювання без кордонів не знаходять рівних серед висловлювань інших користувачів у різних соціальних мережах.

Підсумовуючи, деякі з тверджень вважаємо спогадами користувачів про бойові дії 2014 року, які також пов'язані з наслідками війни. Існує чимало фразеологізмів з переносним значенням, що свідчать про імпліцитність невдачі чи військової поразки противника. Зокрема, у семантичному полі когнітивних процесів часто зустрічаються риторичні запитання та прямі запитання, які перетворюють живі розмови на діалоги переважно з погрозливими чи грубими висловлюваннями. Чим більша за обсягом секція з коментарями, тим більше "непотрібних" дебатів щодо новин можна в ній виокремити – наслідки війни охоплюють обговорення політичної системи інших країн. У такому семантичному полі, як негативні емоції чи когнітивні процеси, ми все ще можемо "відчути" суть опонентської пропаганди та нав'язування серед Інтернет-користувачів, з якою неможливо миритися в незалежній Україні.

Висновки. Підсумовуючи, у статті виявлено та інтерпретовано соціальні, психологічні, когнітивні особливості текстового контенту соцмережі *Reddit*, соціальну та мовну репрезентацію російсько-української війни та її світові наслідки. Застосувавши семантичний аналіз до великої кількості коментарів *Reddit* щодо феномену війни, ми дослідили глибинні сенси соціального сприйняття війни та її наслідки для світу – готовність людини долати перешкоди противника та вільно жити на своїх незалежних територіях. Такий підхід, як лінгвістична інтерпретація коментарів до дописів, застосовано на основі визначених імпліцитних та експліцитних

лінгвістичних маркерів. Усі лінгвістичні результати були статистично підтверджені інструментарієм текстового аналізу LIWC-22.

У перспективі вбачаємо співставлення і порівняння сприйняття війни та пандемії у соціальній мережі *Reddit* в межах лінгвістичних досліджень та соціальних мереж.

Література:

1. Чернишенко І. А. Фактори формування національних мовних картин світу. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Том 32. 2007. С. 158–162.
2. Яремчук А. Мовна картину світу – концептуальна картина світу – художня картина світу: параметричні ознаки й характер співвідношення. *Studia Ucrainica Posnaniensia*. № 1. 2020. С. 69–76.
3. Степаненко М. Мовна картина світу й енциклопедичний дискурс: когніція, претекст, постскрипtum. *Енциклопедичний вісник України*. Том 14. 2022. С. 9–26.
4. Бреславець Н. О. Мовна картина світу як національно-лінгвістична концептуальна система. *Наукові записки Національного університету “Острозька академія”. Серія “Філологія”*. Вип. 6 (74). 2019. С. 3–7.
5. Шульжук Н. Особливості лінгвістичного аналізу художнього тексту як прагматично-комунікативної єдності. *Лінгвістичні студії*. Вип. 10. 2019. С. 195–203.
6. Albota, S., Peleshchyn, A. (2020). Contradictory Statement as a Basis for Conflict Resolution Strategies”. In *CEUR Workshop Proceedings, Conflict Management in Global Information Networks, CMiGIN-2019*. (2588, pp. 336–345).
7. Шевченко О. Репрезентація концепту *WAR* в англійській лінгвокультурі. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*. Вип. 193. 2021. С. 133–139.
8. Федоренко С. В., Бернадіна А. В. Загальна характеристика фахової мови військової сфери (на матеріалі англійської мови). *Нова філологія*. № 83. 2021. С. 257–262.
9. Андрієвський Т. Г. Концептуалізація поняття гібридної війни: політологічний вимір. *Сучасне суспільство*. Вип. 1 (13). 2017. С. 4–15.
10. Вовк С. О. Ретроспекція проблеми громадянської війни: суспільствознавчий дискурс. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Історичні науки*. Вип. 8 (331). 2019. С. 41–71.
11. Петренко Л. Специфіка вербалізації часопросторових образів у сучасній поезії про війну. *Linguistic Bulletin*. № 32. 2022. С. 102–109.
12. Kholod, O. (2022). Verbal Markers of Rethinking Existential Values of Ukrainians Thanks to Mediatization. *Psycholinguistics in a Modern World*. (17, pp. 106–111).

Albota S. The consequences of war within the social network environment: linguistic and semantic analysis

Summary. The paper is aimed at social and linguistic characterization of the Russian-Ukrainian war and its consequences for the world community. The basis of this paper is the *Reddit* social network, which traces the largest number of comments to the latest world news posts, which in turn constitutes a necessary linguistic database. With this aim, the *Reddit* rubric concerning war is highlighted. In order to follow the dynamics of hostilities and their impact at the world level, in particular, how users comment online networks, a linguistic and semantic analysis of various comments of the *Reddit* network has been carefully carried out. The linguistic interpretation of each comment was accompanied by the detection of their implicitness and explicitness, denoting the text semantic and psychological features of the perception of war. On the basis of a linguistic and semantic analysis of the linguistic data obtained, linguistic cognitive and sociolinguistic mechanisms of perception of war as a negative phenomenon, which leads to a worldwide destruction and violation of the psycho-emotional state of society, has been generalized. The updated version of the software required for textual analysis of comments in the posts of social networks in 2022, *LIWC-22*, was used to accurately evaluate the linguistically analyzed material and present it in the appropriate statistical way. The software application identifies the same semantic groups that were obtained by linguistic interpretation. However, the program automatically identifies categories of social words and personal appeals that we do not take into account, because the study focuses on the definition of war as the concept and what it determines. The prospect of research is seen in the comparison of psycholinguistic perception of war and pandemic within the *Reddit* social platform with a combination of linguistic research, in particular cognitive linguistics, psycholinguistics and sociolinguistics, with social networks.

Key words: consequences of war, linguistic and semantic analysis, linguistic interpretation, *Reddit* comments, explicit meaning, implicit meaning.